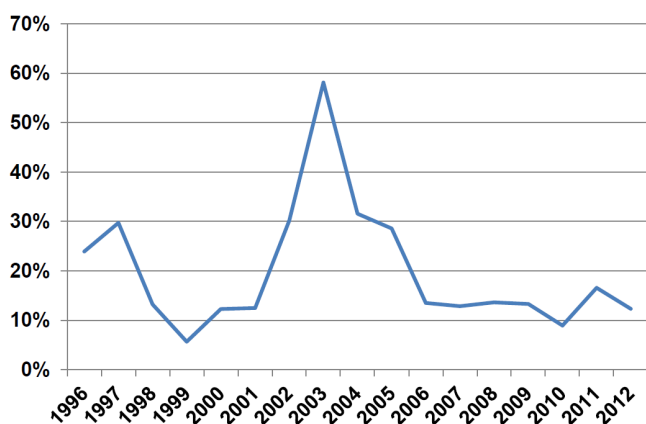

Overschrijdingen glyfosaat nemen niet af

In 2012 waren er in Nederland 23 overschrijdingen van de norm voor glyfosaat in oppervlaktewater (0,1 µg/l) waaruit drinkwater wordt gemaakt, op een totaal van 187 metingen (12,3%). Deze wettelijke norm geldt zowel voor de Nederlandse waterbeheerder als voor het betreffende drinkwaterbedrijf. Dit ondanks de vele vrijwillige en verplichte maatregelen die werden getroffen om deze overschrijdingen terug te dringen. RIWA acht daarom het huidige beleidsvoornemen tot een verbod op chemische onkruidbestrijding op verhardingen dan ook onontkoombaar.

In de bovenstaande grafiek staat het verloop van het percentage normoverschrijdende metingen van glyfosaat op alle innamepunten langs de Maas en Rijn weergegeven. De gegevens zijn afkomstig uit het RIWA rapport '[Glyfosaat en AMPA in bronnen voor drinkwater](#)'. Uit de emissieregistratie blijkt dat het overgrote deel van de vracht afkomstig is uit het rioolstelsel. Dit komt vooral door het gebruik van onkruidbestrijdingmiddelen op verharde terreinen. In de op 14 mei 2013 gepubliceerde Nota '[Gezonde Groei. Duurzame Oogst](#)' staat het voornemen van het Nederlandse kabinet om vanaf 2018 het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (waaronder glyfosaat) voor onkruidbestrijding op verhardingen in de openbare ruimte en gebruik sport- en recreatieterreinen te verbieden.

De overige EU-lidstaten langs de Rijn en de Maas hebben ook wettelijke maatregelen getroffen om de emissies van glyfosaat terug te dringen, of zijn voornemens deze te nemen. In Duitsland is de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op niet-cultuurland, bijvoorbeeld wegen, pleinen, spoorwegen, industrieterreinen en luchthavens, verboden. Vanaf 1 januari 2015 mag in Vlaanderen geen enkele openbare dienst nog pesticiden gebruiken voor het regulier onderhoud. In Wallonië wil men dat de beheerders van openbare ruimten vanaf juni 2019 geen gewasbeschermingsmiddelen meer gebruiken. De Franse overheid heeft onder andere het gebruik van glyfosaat op verharde oppervlakken beperkt tot pleksgewijze toepassing.

Kennismontage geneesmiddelen in de watercyclus

Op 16 april 2013 verscheen het rapport "[Humane geneesmiddelen in de waterketen](#)" van STOWA en KWR. Het rapport is resultaat van het project "Kennismontage geneesmiddelen in de watercyclus" dat tot doel had om in één document kort en bondig samen te vatten welke kennis er is van het voorkomen en de effecten van geneesmiddelen in de waterketen en de mogelijke technische maatregelen om ze terug te dringen.

In dit rapport staat samengevat dat "restanten van geneesmiddelen overal in het oppervlaktewater voorkomen, in grote rivieren in concentraties van enkele µg/l en in kleinere oppervlaktewateren oplopend tot tientallen µg/l. De belangrijkste bron is huishoudelijk afvalwater, dat via effluent van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's), zowel in Nederland als vanuit het buitenland, in onze rivieren terecht komt. Er is momenteel geen wettelijk toetsingskader voor emissies naar oppervlaktewater, normen ontbreken. Wel is er een signaleringswaarde van 1 µg/l voor de inname van rivierwater voor de drinkwaterproductie (Drinkwaterregeling). De huidige RWZI's verwijderen dergelijke stoffen maar voor een deel.

Ook de normale drinkwaterzuivering verwijdert restanten van geneesmiddelen niet volledig, waardoor in drinkwater soms sporen (ng/l) hiervan worden aangetroffen. Bij voorkomende concentraties zijn nadelige effecten op organismen in het aquatisch milieu soms bekend, soms reëel te verwachten. Er zijn ook onzekerheden en biologische methoden om effecten te meten zijn nog in ontwikkeling. Humane risico's via drinkwater worden gering geacht. Ook hier speelt onzekerheid over effecten van mengsels van stoffen en de effecten van langdurige blootstelling aan lage gehalten. Vanuit klantperceptie en voorzorgsprincipe zijn sporen geneesmiddelen in drinkwater ongewenst. Additionele verwijdering in de RWZI, door middel van geavanceerde technieken, is kostbaar."

RIWA concludeert dat de huidige kennis voldoende zou moeten zijn om een beleidsrichting vast te stellen. Samen met Vewin en de Unie van Waterschappen werken we daarom aan een beleidsvisie hoe met restanten van geneesmiddelen om te gaan, richting de overheid, de farmaceutische en medische wereld, en binnen de waterketen.

